

งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์วาทกรรมกรณีปัญหาหมอกควันปกคลุมจังหวัดเชียงใหม่ของกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ และการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนท้องถิ่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอวาทกรรมเกี่ยวกับปัญหาหมอกควันปกคลุมจังหวัดเชียงใหม่อย่างไร และเพื่อศึกษาว่าสื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอวาทกรรมเกี่ยวกับปัญหาหมอกควันปกคลุมจังหวัดเชียงใหม่สอดคล้องกับวาทกรรมของคนกลุ่มใดในสังคม

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ ข้อมูลเอกสารที่เป็นข่าวหน้าหนึ่งและข่าวต่อ ตลอดจน บทบรรณาธิการ บทความ คอลัมน์ต่างๆ ภายในฉบับ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาหมอกควันปกคลุมจังหวัดเชียงใหม่ ในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 2 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ และหนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ ระหว่างวันที่ 1 - 31 มีนาคม 2550 และข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ ได้แก่ ประชาชน หน่วยงานรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และสื่อมวลชน ทั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ ตารางเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประเด็น และรูปแบบการนำเสนอข่าว ด้านผู้ได้รับผลกระทบได้ทำการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เพื่อวิเคราะห์วาทกรรมปัญหาหมอกควัน สำหรับการวิเคราะห์วาทกรรมใช้แนวคิดของ Norman Fairclough ที่ศึกษาตัวบท (Text) ว่ามีกลวิธีการใช้ภาษาอย่างไร ใครเป็นผู้สร้างวาทกรรมจนเกิดเป็นวาทกรรมกระแสหลักในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ผลการวิจัยมีดังนี้

1. จากการศึกษาวาทกรรมปัญหาหมอกควัน ในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นพบว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสร้างวาทกรรมเกี่ยวกับสาเหตุและวิธีแก้ปัญหามอกควัน ซึ่งสาเหตุของปัญหาประกอบด้วย พฤติกรรมการเผาของประชาชน สภาพแวดล้อมที่เชื่อมต่อสถานการณ์มลพิษอากาศ กิจกรรมการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเมือง และการบริหารจัดการของรัฐ ส่วนวิธีการแก้ปัญหามีประกอบด้วย การควบคุมการเผาของประชาชน การควบคุมกิจกรรมการดำเนินชีวิตในเขตเมือง การใช้เทคโนโลยีบรรเทาปัญหา การส่งเสริมภาคประชาชนมีส่วนร่วมแก้ปัญห

2. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นใช้กลไกทางภาษา ประกอบด้วย การใช้คำเชื่อมบอกความสัมพันธ์ การเขียนแบ่งขั้วตรงข้าม การใช้คำ วลี และการเลือกใช้แหล่งข่าว ผลิตวาทกรรมกระแสหลัก คือ วาทกรรมชาวบ้านเป็นต้นเหตุของปัญหา รัฐมีหน้าที่ควบคุม เพื่อสร้างความชอบธรรมให้แกรัฐในการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญห

พร้อมกันนี้ได้ทำการเก็บกด/ปิดกั้นข้อมูลอีกชุดให้กลายเป็นวาทกรรมกระแสรอง ได้แก่ วาทกรรมภาครัฐบริหารจัดการผิดพลาด ควรส่งเสริมภาคประชาชนมีส่วนร่วม ความจริงชุดใหม่คือการหาสาเหตุและวิธีแก้ปัญหามอกควันปกคลุมจังหวัดเชียงใหม่อย่างยั่งยืน

3. วาทกรรมที่ผลิตโดยสื่อมวลชนท้องถิ่นสอดคล้องกับวาทกรรมของรัฐที่แสดงความเห็นว่า สาเหตุปัญหามอกควันปกคลุมจังหวัดเชียงใหม่มาจากพฤติกรรมการเผาของประชาชน ส่วนวิธีการแก้ปัญหาคือ การควบคุมการเผาในที่โล่งทุกชนิด ขณะที่ประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน และสื่อมวลชนแขนงอื่นๆ แสดงความคิดเห็นว่าการแก้ปัญหามอกควันไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยวิธีควบคุมการเผาเท่านั้น ควรส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมด้วยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เน้นแนวทางปฏิบัติด้วยการ “ไม่เผา” ควบคุมไปด้วย

A Discourse Analysis on Smoke Crisis in Chiang Mai of people who were affected and News Presentation of Local Mass Media to study about the problem and the people who deal with.

This analysis is a qualitative research. The example group of people are in the information of the news on the newspapers. They are Thai News and Chiang Mai news between 1-31 March 2007. And the information from the interview of people who had problem with it.

The instrument for analysis is from the table of data about the news from people who had problem with it by using the thought of Norman Fairclough who study the text. The result of the analysis

1. According to the study we found that the cause of Smoke Crisis was about the behavior of people who like to burn and made the environment bad. So the method to control them is to reduce burning.
2. The local news must use a mechanical language which consists of using connected words to tell the relationship, writing to separate the opposite, using words, phrases and news. The cause of problem must be controlled by the government to find cause and how to solve the problem of Chiang Mai.
3. The thought of the local news must be in line with the government to show the cause of smoke crisis in Chiang Mai which coned from the behavior of people who like to burn. The method to solve the problem is to control burning in everywhere and must tell the people to know and help them not to burn things and more.